तत्रान्विच्छाम इत्युक्त्वा प्रजापतिनानुज्ञाताः तमिन्द्रं लब्धुं ज्योतिष्टोमोक्थ्यादिरूपान् क्रतूननुष्ठितवन्तः। अङ्गभूतेष्टिरहितैस्तैर्महाक्रतुभिरिन्द्रमलब्ध्वा तत्र कारणमङ्गेष्टिवैकल्यं निश्चित्य ता इष्टीरनुष्ठाय ताभिरिष्टिभिरेनं लब्धवन्तः। एवञ्च सत्यन्वेषणसाधनत्वादेष्टय इत्येतासां नाम। तथापि मुख्यं नाम गोपयित्वा परोक्षेण तिरोहितेन नाम्ना व्यवहर्त्तुमिष्टय इत्याचक्षते। अन्वेषणसाधनत्वमेष्टित्वं यजनसाधनत्वमिष्टित्वम्। अतस्तेन व्यवहारे सति मुख्यं नाम परोक्षं भवति। देवानाञ्च परोक्षं नाम प्रियम्। अतएव लोकेऽपि देवदत्तादिनाम परित्यज्याचार्य्या उपाध्याया मिश्रा इत्यादिनामभिः पूज्याः परितुष्यन्ति। यद्यप्यन्वेषणार्थस्वीकारेऽपीच्छतिधातोः क्विन्प्रत्यये सति यजिधातुवदिष्टिरित्येव रूपं सम्पद्यते। तथाप्यौणादिकं किञ्चित् ककाररहितं किञ्चित्प्रत्ययमभिप्रेत्य रूपमीदृशं श्रुत्या विवक्षितम्॥

याभिरिष्टिभिरिन्द्रमैच्छन्। तासां मध्ये प्रथमामिष्टिं दर्शयति। "तस्मा एतमाग्ना वैष्णवमेकादशकपालं दीक्षणीयं निरवपन्। तदपद्रुत्यातन्वत। तान् पत्नीसंयाजान्त उपानयन् [२]। ते तदन्तमेव कृत्वोदद्रवन्" इति। तस्मादिन्द्रलाभार्थमग्ना विष्णुदेवताकमेकादशकपालं पुरोडाशयुक्तं दीक्षणीयाख्यं कर्म्मानुष्ठितवन्तः। तेषु देवेषु मध्ये यावद्भिर्देवैर्यजमानैर्ऋत्विग्रूपैः कर्म्मानुष्ठानं शक्यते। तावन्तो देवाः कृत्स्नाद्देवसैन्यसङ्घादपक्रम्य क्वचिद्देवयजनदेशे तद्दीक्षणीयाख्यं कर्म्म विस्तारितवन्तः।